

Град Скопје

**Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА
ДОЗВОЛА**

РЖ ИНСТИТУТ АД Скопје
Завод за алуминиум и бакар
ул. 16-та Македонска Бригада бр. 18,
Гази Баба
1000 Скопје

Број на дозвола : 08-2902/16

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

Содржина

Вовед	3
Краток опис на инсталацијата регулирана со оваа дозвола	3
Комуникација.....	3
Доверливост.....	4
Промени во дозволата	7
Преглед на барани и доставени документи	7
Нацрт Б интегрирана еколошка дозвола	8
1 Услови.....	10
1.1 Инсталацијата за која се издава дозволата	10
2 Работа на инсталацијата	11
2.1 Техники на управување и контрола	14
2.2 Сировини (вклучувајќи и вода)	14
2.3 Ракување и складирање на отпадот	15
2.4 Преработка и одлагање на отпад	16
2.5 Спречување и контрола на хаварии	20
2.6 Мониторинг.....	21
2.7 Престанок со работа	22
2.8 Инсталации со повеќе оператори	23
3 Документација.....	24
4 Редовни извештаи	25
5 Известувања	27
6 Емисии	28
6.1 Емисии во воздух	29
6.2 Емисии во почва	29
6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)	31
6.4 Емисии во канализација.....	31
6.5 Емисии на топлина	33
6.6 Емисии на бучава и вибрации	34
7 Пренос од пречистителна станица за отпадни води	34
8 Програма за подобрување.....	36
9 Договор за промени во пишана форма	37
10 Додаток 1	39
10.1 Писмена потврда за условот 5.1.1 (известувања), согласно условот 5.1.2	40
11 Додаток 2.....	40
11.1 Извештаи за податоците од мониторингот	41
	41

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

Вовед

Овие воведни белешки не се дел од дозволата.

Дозволата е издадена согласно Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) за работа на инсталацијата што извршува една или повеќе активности наведени во Уредбата за определување на активностите на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка дозвола односно дозвола за усогласување со оперативен план и временски распоред за поднесување на барање за дозвола за усогласување со оперативен план („Службен весник на РМ“ бр.89/05), до одобреноото ниво во Дозволата.

Краток опис на инсталацијата регулирана со оваа дозвола

РЖ "Институт" – А.Д. Скопје е сместена во комплексот на "Рудници и Железарница" – Скопје, во општина Гази Баба, на оддалеченост од околу 4 km од централното градско подрачје. РЖ "Институт" – А.Д. Скопје – Завод за алуминиум и бакар е еден од трите инсталации на РЖ "Институт" – А.Д. Скопје и од неговата вкупна површина зазема 5247 m².

Проектиран капацитет на инсталацијата е производство на алуминиумски легури од 6,9 t/ден и бакарни легури од 3,3 t/ден (при континуирано производство).

Снабдувањето со електрична енергија се врши преку јавната електродистрибутивна мрежа. За снабдување со хигиенска вода како и за испуштање на урбани отпадни води, операторот има склучен договор со РЖ УСЛУГИ АД Скопје, односно ЈП Водовод и канализација Скопје. Отпадната технолошка вода од ладење на кокилите и од перење на уметничките скulptури се влева во посебна индустриска канализација на ниво на "Рудници и Железарница", дел од неа се користи за полнење на акумулационото езеро на "Рудници и Железарница", а дел преку колектор се испушта во р. Вардар.

Во рамките на локацијата изграден е таложник за физичко пречистување на водата од миење на уметничките фигури.

Производната хала за производство на алминимски и бакарни легури е еднобродна, поделена на неколку функционални целини - приемно одделение и подготовка на сировински материјали, складирање на стандардни метални контејнери од 0.5 m³, произведен дел, простор за складирање на готови производи и простор за складирање на троската.

Производниот дел во погонот за алуминиумски легури се состои од: ротациона пека за топење на алуминиум со хидрауличен систем за наведнување на печката, хауба за прифаќање на гасовите од процесот, гасна лончеста пека, ливна машина – карусел, хидраулична преса за секундарен алуминиум, систем за отпрашување (ракавен филтер), систем за природен гас со горилник, систем за ладење на производите и систем за компримиран гас.

Технолошкиот процес на погонот за алуминиумски легури се состои од следните операции :

- Селектирање на сировината
- Обработка на селектираниот алуминиум
- Складирање на обработените отпадоци
- Топење на подготвениот сировински материјал
- Хемиска анализа на производот
- Доработка на останатите количества
- Пакување на готовиот производ
- Одбележување и складирање
- Испорака на готовиот производ

За производството на алуминиумски легури во како сировина се употребува секундарен алуминиум, примарен алуминиум, секундарен бакар, силумински легури и др.

Производниот погон за бакарни легури се состои од : гасна лончеста пека за топење на бакар и бакарни легури, платформа за опслужување на печката, систем за отпрашување, инсталација за леење на бакарни легури, транспортни казани (лонци), инсталација за природен гас и инсталација за компримиран воздух.

Овде постојат два основни процеса:

- Производство и леење на технички одлеаници, и
- Изработка на уметнички скulptури.

Технолошкиот процес на производство и леење на технички одлеаници од бакарни легури се состои од следните операции :

- Селектирање на сировината
- Вагање на сировинска вага

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

- Топење на дел од подготвениот сировински материјал во гасна лончеста пекка
- Грубо чистење од триската
- Хемиска анализа на стапениот материјал
- Топење на преостанатиот дел од сировинскиот материјал
- Дегазација
- Легирање
- Втора хемиска анализа
- Рафинација
- Вадење на триската
- Дезоксидација
- Леенење на готовиот производ
- Истресување на калапите
- Машинска обработка на одлеаниците
- Обележување, складирање и испорака на готовиот производ

Во самата производна хала се одвива и технолошкиот процес за изработка на уметнички одлеаноци, па покрај опремата за производство и леене на технички одлеаноци дополнително е инсталриана следнава опрема:

- Гасна сушара за сушење на калапите со уметнички одлеаноци
- Инсталација на природен гас
- Систем за одвод на гасовите од сушарата
- Мобилна пескара за пескарање на уметничките одлеаноци
- Таложник
- Просторија за перење
- Машина за перење на одлеаноците
- Апарат за заварување

Технолошкиот процес за производство на уметнички одлеаноци се состои од следниве операции:

- Гипсен модел (од авторот)
- Расчленување на моделот на линии на делење за изработка на негативи
- Нанесување на силиконска гума на моделот за негатив
- Изработка на гипсени држачи на гумата
- Нанесување на восок и поставување на вливен систем
- Склопување на негативите
- Калупирање на восочните форми со смеса од црвена земја и гипс
- Сушење на калапите во сушара
- Леене
- Истресување на калапите, чистење и миење на одлеаноците
- Пескарење
- Цезелирање
- Заварување
- Патинирање

За производството на бакарни легури како сировина се употребува секундарен бакар, секундарни бакарни легури, легирни компоненти (примарен калај, цинк, и олово) секундарен алуминиум, никел, железо и др.

Главни влијанија врз животната средина се однесуваат на квалитетот на воздух, вода, отпад, нивото на бучава, вибрации и нејонизирачко зрачење.

Од извршените анализи може да се констатира дека најдената ситуација е во задоволително ниво, но и со целосно имплементирање на мерките кои Операторот во иднина ќе ги превземе ќе допринесе во минимизирање на штетното влијание врз животната средина.

Инсталацијата ги има имплементирано и сертифицирано Системот за правување со квалитет ИСО 9001:2015 и Системот за правување со животната средина ИСО 14001:2015.

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

Други интегрирани дозволи поврзани со оваа инсталација		
Сопственик на дозволата	Број на дозвола	Дата на издавање
РЖ "ИНСТИТУТ" АД – Скопје Б - интегрирана еколошка дозвола	08-1785/13	23.05.2013 година

Заменети дозволи/Согласности/Овластувања поврзани со оваа инсталација		
Сопственик	Референтен број	Дата на издавање
РЖ "ИНСТИТУТ" АД – Скопје	/	/

Комуникација

Доколку сакате да комуницирате со Градоначалникот на Град Скопје (во понатамошниот текст: Надлежниот орган) во врска со оваа Дозвола, Ве молиме наведете го бројот на оваа дозвола. Комуникацијата со Надлежниот орган остварете ја на адреса: **бул. Илинден бр.82, 1000 Скопје, Република Северна Македонија.**

Доверливост

Дозволата го обврзува Операторот да доставува податоци до Надлежниот орган.

Надлежниот орган ќе ги стави податоците во градскиот регистар, согласно одредбите на Законот за животната средина. Доколку Операторот смета дека било кои од обезбедените податоци се деловно доверливи, може да се обрати до Надлежниот орган да ги изземе истите од регистарот, согласно Законот за животната средина. За да му овозможи на Надлежниот орган да определи дали податоците се деловно доверливи, Операторот треба истите јасно да ги дефинира и да наведе јасни и прецизни причини поради кои бара изземање. Операторот може да наведе кои документи или делови од нив ги смета за деловно или индустриски доверливи, согласно Законот за животната средина, член 55 став (2) точка 4. Операторот ќе ја наведе и причината поради која Надлежниот орган треба да одобри доверливост. Податоците и причината за доверливост треба да бидат приложени кон барањето за интегрирана еколошка дозвола во посебен плик.

Промени во Дозволата

Оваа дозвола може да се менува во согласност со Законот за животната средина и Правилникот за постапката за добивање на Б-интегрирана еколошка дозвола.

Доколку дозволата овластува изведување на посебни активности од областа на управувањето со отпад, тогаш е потребно да се приложи уверение за положен стручен испит за управител со отпад за лицето задолжено за таа активност.

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

Преглед на барањи и доставени документи

Предмет	Датум	Коментар
Доставено Барање за добивање Б-интегрирана еколошка дозвола бр.17-2902/1	24.03.2020 година	Барањето не беше целосно
Пресметка и Налог за плаќање на надомест при поднесување на Барање бр.17-2902/2	14.04.2020 година	Доставено до Оператор
Заклучок за барање податоци бр.08-2902/3	05.05.2020 година	Со заклучок се бараше дополнување на Барањето од Операторот
Одговор по заклучок бр.17-2902/4	09.06.2020 година	Доставен е одговор по заклучок од Операторот
Заклучок за барање податоци бр.08-2902/5	17.07.2020 година	Со заклучок се бараше дополнување на Барањето од Операторот
Одговор по заклучок бр.17-2902/6	14.08.2020 година	Доставен е одговор по заклучок од Операторот
Записник од извршен увид бр. 17-2902/7	21.08.2020 година	Извршен е увид на инсталацијата од Надлежниот орган
Објава на Барањето во дневен печат и на веб страна	27.08.2020 година	Објавено е Барањето во дневен печат и на веб страна на Град Скопје
Достава на комплетно барање до Општина Гази Баба бр.17-2902/8	27.08.2020 година	Доставено е Барањето за добивање Б-интегрирана еколошка дозвола до Општина Гази Баба за мислење
Доставено е барање за дополна на Програмата за подобрување во поднесеното барање бр.17-2902/9	02.11.2020 година	Доставено
Одговор на барање бр.17-2902/10	12.11.2020 година	Доставен е одговор по заклучок од Операторот
Изготвена е Нацрт Б интегрирана еколошка дозвола бр.08-2902/11	02.12.2020 година	Изготвена е Нацрт Б интегрирана еколошка дозвола
Објава на Нацрт Дозволата во дневен печат и на веб страна	02.02.2021 година	Објавена е Нацрт Дозволата во дневен печат и на веб страна на

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

Град Скопје		
Известување за промена на податок во Нацрт Б-интегрирана еколошка дозвола од операторот бр. 17-2902/12	16.02.2021 година	Доставени мислење и забелешки од операторот
Записник од извршен увид бр. 17-2902/13	18.02.2021 година	Извршен е увид на инсталацијата од Надлежниот орган
Доказ за уплата на Налог при поднесување на Барање бр. 17-2902/14	19.02.2021 година	Доставен
Известување за забелешка по извршен увид бр. 17-2902/15	19.02.2021 година	Доставен
Б- интегрирана еколошка дозвола бр. 08-2902/16	01.03.2021 одина	Изготвена
Решение за издавање на Б-интегрирана еколошка дозвола бр. 08-2185/17		Донесено

Б - интегрирана еколошка дозвола

Дозвола бр.08-2902/16

Градоначалникот на Град Скопје во рамките на својата надлежност во согласност со член 95 од Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18), го овластува

РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

Со регистрирано седиште на

Адреса: **ул. 16-та Македонска Бригада бр.18**

Општина: **Гази Баба**

Поштенски број, Град: **1000 Скопје**

Држава: **Република Северна Македонија**

Број на регистрација на компанијата: **4551451**

да раководи со Инсталацијата

Цело име на инсталацијата: Рудници и железарница **ИНСТИТУТ Акционерско друштво – Скопје - Завод за алуминиум и бакар**

Адреса: **ул. 16-та Македонска Бригада бр.18**

Општина: **Гази Баба**

Поштенски број, Град: **1000 Скопје**

Држава: **Република Северна Македонија**

во рамките на дозволата и условите во неа.

Град Скопје

Дозвола бр.08-2902/16

1 Услови

1.1 Инсталација за која се издава дозволата

1.1.1 Операторот е овластен да изведува активности и/или поврзани активности наведени во Табела 1.1.1.

Табела 1.1.1		
Активност од Прилог 2 од Уредбата за определување на активностите на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка дозвола односно дозвола за усогласување со оперативен план и временски распоред за поднесување на барање за дозвола за усогласување со оперативен план	Опис на наведената активност	Граници на наведената активност
2. Производство и преработка на метали 2.3 Инсталации за топење, вклучувајќи и легирање на обоени метали, вклучувајќи ги и повторно добиените производи (рафинирања, леење ливови, итн), со капацитет на топење од 0,2 т/ден до 4 т/ден за олово и кадмиум или од т/ден до 20 т/ден за сите други метали	Производство на алуминиумски легури со капацитет од 6,9 т/ден и бакарни легури со капацитет од 3,3 т/ден (при континуирано производство)	Активностите на инсталацијата ќе се одвиваат само во границите како што се наведени во планот 1.1.2 и нема да го надмине проектиранот капацитет

1.1.2 Активностите во условите 1.1.1 ќе се одвиваат само во границите на локацијата на инсталацијата, прикажана на мапа 1.1.2 и Табела 1.1.2.

Табела 1.1.2	
Документ	Место во документацијата
Барање за Б-интегрирана еколошка дозвола бр.17-2902/1 од 24.03.2020 година	Прилози, Локација на инсталацијата 42.017286 N 21.462159 E

Микролокацијска мапа на локација на инсталација со граници 1.1.2

Макролокацијска мапа на локација на инсталација

1.1.3

По добивањето на Б-Интегрираната еколошка дозвола, Операторот е должен редовно да врши плаќање на годишниот надоместок за поседување на Б-интегрирана еколошка дозвола и на годишниот

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

- надоместок за извршен редовен надзор, за период во кој ја поседува и по добивањето на Налогот за плаќање од Надлежниот орган.
- 1.1.4 Оваа Дозвола е само за потребите на интегрирано спречување и контрола на загадувањето согласно Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) и ништо од оваа Дозвола не го ослободува Операторот од обврските за исполнување на барањата и условите од другите закони и подзаконски акти.
- 1.1.5 Инсталацијата ќе работи, ќе се контролира, ќе се одржува и емисиите ќе бидат такви како што е наведено во оваа Дозвола. Сите програми кои треба да се извршат стануваат дел од оваа Дозвола.
- 1.1.6 Инсталацијата не смее да работи над капацитетот наведен во барањето без согласност и писмено одобрение на Надлежниот орган.
- 1.1.7 Во случај да постои ризик од хаварија и во случај на хаварија, Операторот најитно ќе изврши испитувања на почвата, подземните води и водите за проверка на евентуално загадување.
- 1.1.8 Операторот на видно место ќе постави план на кој што ќе бидат прикажани:
- начинот и операциите за складирање на отпадот,
 - видот на отпадот со негово место на складирање,
 - постапка за работа,
 - постапки за итни случаеви,
 - мерки за издвојување на отпадот,
 - план за заштита од пожари,
 - простор за складирање на пакување за отпад, односно празни пластични буриња,
 - предвиден максимален капацитет за секое место од локацијата, и
 - знаци за опасност на секое место на локацијата и соодветните карактеристики на складираниот отпад.
- 1.1.9 Б-интегрираната еколошка дозвола има важност од 7 години. Најдоцна една година пред истекот на важноста, Операторот е должен да поднесе барање за обновување на дозволата.
- 1.1.10 Б-интегрираната еколошка дозвола може да се изменi по барање на операторот или по службена должност, при што, доколку има потреба, условите дефинирани во истата ќе се изменат.
- 1.1.11 Целосен или делумен пренос на дозволата на друг оператор може да се изврши согласно член 118 од Законот за животна средина.

2 Работа на инсталацијата

2.1 Техники на управување и контрола

- 2.1.1 Инсталацијата за која се издава дозволата согласно условите во оваа Дозвола ќе биде управувана и контролирана онака како што е описано во Барањето за издавање на Б-интегрирана еколошка дозвола или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.
- 2.1.2 Инсталацијата за која се издава Дозволата ќе ја контролира обучен персонал кој ќе биде целосно запознаен со условите во Дозволата.
- 2.1.3 Назначено лице за прашањата и потребите од областа на животната средина е **Сашко Јованов**, а замена **Јасминка Јованова**. Надлежниот орган ќе биде известен во писмена форма за секоја промена на назначеното одговорно лице.
- 2.1.4 Копија од оваа Дозвола, како и оние делови од барањето кои се земени во предвид на оваа Дозвола ќе бидат достапни во секое време за секој вработен кој ја извршува работата за која се однесуваат некои од барањата во Дозволата.
- 2.1.5 Целиот персонал ќе биде целосно запознаен со оние аспекти од условите на Дозволата, кои се релевантни на нивните должности и ќе бидат поткрепени со соодветна обука и писмени оперативни инструкции за да се овозможи да ги извршуваат своите должности.
- 2.1.6 Операторот ќе достави копија од оваа Дозвола до секој вработен чии должности се поврзани со некои услови на оваа Дозвола.
- 2.1.7 Операторот ќе воспостави и ќе одржува процедури за идентификување на потребите од обука и за обезбедување на соодветна обука за целиот персонал чија работа може да има значително влијание врз животната средина. Операторот е должен да чува записи од одржаните обуки.
- 2.1.8 Операторот ќе воспостави програма за подигање на јавната свест и обука на вработениот персонал за да се обезбеди дека јавноста може да добие информации во врска со состојбата на животната средина од Операторот во секое време.
- 2.1.9 Операторот ќе воспостави и одржува програма за одржување на целата инсталација и соодветната придружна опрема која ќе има ефект врз состојбата на животната средина, врз основа на инструкциите кои се издадени од страна на производителите/добавувачите или инсталаторите на опремата. Операторот јасно ќе ја алоцира одговорноста за планирање, управување и извршување на сите аспекти од оваа програма на соодветните вработени лица.
- 2.1.10 Операторот има имплементирано ISO 14001:2015 сертификат бр. GKMA-0011-EC со важност до 04 Октомври 2022 година и ќе ги почитува и спроведува обврски кои произлегуваат од овој стандард.
- 2.1.11 Операторот поседува Дозвола за вршење дејност складирање, третман и преработка на отпад издадена од Министерство за животна средина и

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

просторно планирање – Скопје со број УП1-31-476/2018 на 09.08.2018 година и со важност до 09.08.2023 година.

- 2.1.12 Операторот редовно ќе изготвува програма за управување со отпад и истата ќе ја доставува најдоцна до месец септември во тековната година.
- 2.1.13 Операторот се задолжува да изготви годишен извештај за спроведување на својата програма најдоцна до 31 Јануари во тековната година, за програмата од предходната година, и истата ќе ја достави Градот Скопје.
- 2.1.14 Назначено лице за областа за управување со отпад – Управител со отпад е **Јасминка Јованова**, број на сертификат **12-771/20**.
- 2.1.15 По истекот на важноста на Дозволата за вршење дејност складирање, третман и преработка на отпад, операторот истата ќе ја продолжи и достави до Надлежниот орган.

2.2 Сировини (вклучувајќи и вода)

- 2.2.1 Операторот, согласно условите од дозволата, ќе користи сировини (вклучувајќи и водата) онака како што е описано во документите наведени во Табела 2.2.1

Табела 2.2.1 : Сировини (вклучувајќи и вода)		
Опис	Документ	Дата кога е применето
Секундарен алуминиум		
Примарен алуминиум		
Силициум		
Секундарен Бакар		
Силумински легури		
Блок за дезоксирања		
Рафинатор		
Аргон		
Компримиран воздух		
Секундарна бронза		
Калај примарен		
Олово (примарно и секундарно)		
Цинк		
Рафинатор за бронза (Sn Bronal BO)		
Рафинатор за месинг (Bamed MNI)		
Рафинатор за бронза (Al Bronohal AN)		
Дегазатор Degasolit CU		
Премаз Grafolit K		
Силикатно врзиво		
CO ₂		
Бентонит		
Кварцен песок		
Силиконска гума – Feingsil P		

**Дополнување на Барање бр. 17-2902/6,
Поглавје IV**

14.08.2020 година

Град Скопје

Дозвола бр.08-2902/16

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

Гипс	
Црвена земја	
Восок	
Парафин	
Калофониум	
Челична арматура	
Технолошка вода	
Калаперска смеса (кварцен песок и бентонит)	
Природен гас	
Електрична енергија	
Дизел гориво	
Пропан-бутан гас	

- 2.2.2. Операторот ќе обезбеди безбедно чување на сировините и ќе се грижи за интегритетот на складиштето.
- 2.2.3 Сите сировини односно садови за чување на сировините ќе бидат јасно означени за да се знае нивната содржина.
- 2.2.4 Средствата за чистење и дезинфекција ќе се чуваат онака како што е описано во безбедносните листи (**Material Safety Data Sheet**). Ќе се чуваат во оригиналните пакувања, одвоени од прехранбените продукти и киселински продукти.
- 2.2.5 Операторот ќе користи средства за чистење и дезинфекција на производниот погон кои нема да имаат штетно влијание на животната средина

2.3 Ракување и складирање на отпадот

- 2.3.1. Операторот, согласно условите од Дозволата, ќе ракува и ќе го складира отпадот онака како што е описано во документите наведени во Табелите 2.3.1 и 2.3.2.

Табела 2.3.1: Ракување и складирање на отпадот

Опис	Документ	Дата кога е применето
Цврсти честици од филтер (филтерска прашина)		
Алуминиумска трска		
Секундарно железо од обработка на трска		
Јаглеродни облоги и огноотпорни материјали од металуршки процеси		
Мешан комунален отпад		
Моторни и трансмисионни масла		
Пакување што содржи остатоци или е загадено со	Дополнување на Барање бр. 17-2902/6, Поглавје V Прилог 9 и Прилог 10	14.08.2020 година

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

опасни супстанци		
Бакарна троска		
Филтерска прашина		
Ливни јадра и калапи		
искористени за леење		
Јаглеродни облоги и		
огноотпорни материјали од		
метални процеси		
Испечена смеаса од црвена		
земја и гипс		
Отпадоци од стругање и		
глодање		
Отпад од силиконска гума		
Отпад од гипсени штикли		
Мил од таложник		

Табела 2.3.2: Отпад складиран на самата локација

Опис на отпадот	Место на складирање	Начин на складирање	Услови на складирање
Цврсти честици од филтер (филтерска прашина)	Се складира во контејнери на одредено место	Одложување	Склучен договор со овластена фирма која го презема истиот
Алуминиумска троска	Се складира во бокс на одредено место	Преработка	/
Секундарно железо од обработка на троска	Се складира собира во посебно одбележани контејнери на одредено место	Рециклирање/продажба	Склучен договор со овластена фирма која го презема истиот
Јаглеродни облоги и огноотпорни материјали од металуршки процеси	Се складира собира на одредено место	Преработка/одложување	Склучен договор со овластена фирма која го презема истиот
Мешан комунален отпад	Се складира собира во метални контејнери на одредено место	Депонирање/Одложување	Склучен договор со овластена фирма која го презема истиот
Моторни и трансмисиони масла	Времено се чува во посебен обележан метален сад, сместен во покриен и ограден складишен простор затворен кафез се до негово превземање од лиценцирана фирмa за собирање на опасен отпад	Одложување	Склучен договор со овластена фирма која го презема истиот
Пакување што содржи остатоци или	Времено складирање во посебно	Одложување	Склучен договор со овластена фирмa која

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

е загадено со опасни супстанци	обележани садови се до преземање од лиценцирана фирма за преземање на опасен отпад		го презема истиот
Бакарна троска	Складирање во боксови	Одложување	/
Ливни јадра и калапи искористени за леење	Повторна употреба	Рециклирање/повторна употреба	/
Јаглеродни облоги и огноотпорни материјали од метални процеси	Еден дел се преработува, а еден дел се одложува за продажба	Преработка/продажба	Склучен договор со овластена фирма која го презема истиот
Испечена смеаса од црвена земја и гипс	Еден дел се рециклира, а еден дел се одложува за продажба	Одложување	Склучен договор со овластена фирма која го презема истиот
Отпадоци од стругање и глодање	Погон за производство на бакарни легури	Преработка/повторно топење	Се враќаат назад во процесот на производство
Отпад од силиконска гума	Останува во лежиштето на гипсената штикла складирано во магацин	Складирање	/
Отпад од гипсени штикли	Се складира во магацин	Складирање	/
Мил од таложник	Останува во таложник до негово преземање	Одложување	Склучен договор со овластена фирма која го презема истиот

- 2.3.2 Отпадот ќе се складира на место посебно определено за тоа, соодветно заштитено против прелевање и истекување на течностите. Отпадот јасно ќе се означи и соодветно ќе се оддели.
- 2.3.3 На внатрешната патна мрежа и работниот простор нема да има отпадоци. Во рамките на работните процедури, Операторот ќе вклучи чистење на локацијата и елиминирања на изворите на отпадоци.
- 2.3.4 Операторот редовно ќе ги обновува договорите со овластените компании за превземање на сите видови отпад.
- 2.3.5 Операторот ќе го извести Надлежниот орган за било каква промена во однос на количините, видовите на отпад и било каква промена во Договорите за превземање на отпад.
- 2.3.6 Доколку предвидените количини на создадениот отпад бидат надминати, операторот согласно член 21 став 1 од Законот за отпад (Службен Весник на РМ бр.68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 134/08, 09/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 156/16, 192/15, 39/16 и 63/16) ќе изготви програма за управување со отпад како и годишен извештај за нејзиното спроведување, и истите ќе ги доставува до надлежниот орган во рок и на начин предвиден со истиот закон.

**Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар**

- 2.3.7 Програмата за управување со отпад како и годишниот извештај за нејзиното спроведување ќе бидат изготвени од стручно лице - Управител за отпад согласно член 38 од Законот за отпад (Службен Весник на РМ бр.68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 134/08, 09/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 156/16, 192/15, 39/16, 63/16 и 31/20).

2.4 Преработка и одлагање на отпад

- 2.4.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе го преработува и одлага отпадот како што е описано во документите наведени во Табела 2.4.1.

Табела 2.4.1 : Искористување и отстранување на отпадот

Опис	Документ	Дата кога е применето
Цврст и течен отпад	Барање бр. 17-2902/1, Поглавје V	24.03.2020 година

- 2.4.2 Во границите на инсталацијата смее да се одлага исклучиво инертен отпад.
- 2.4.3 Се забранува истурање, фрлање горење или согорување на било каков отпад, вклучително и на опасниот отпад.
- 2.4.4 Отпадот кој се испраќа за рециклирање или отстранување надвор од локацијата ќе се транспортира само од страна на овластено лице. Транспортот на отпадот ќе се врши само од локацијата на активноста до локацијата на рециклирање/отстранување, на начин кој нема негативно да влијае врз животната средина и е во согласност со националното законодавство.
- 2.4.5 За отпадот кој е наменет за транспорт, операторот ќе издава идентификационен формулар и кон него ќе приложи извештај за карактеристиките на отпадот.
- 2.4.6 Примерок од идентификациониот формулар ќе биде доставен до органот за вршење на стручни работи од областа на животната средина и до Надлежниот орган.
- 2.4.7 Се забранува мешање на опасниот отпад со друг вид на опасен отпад , како и мешање со друг вид неопасен отпад.
- 2.4.8 Операторот е должен да води евидентија за опасниот отпад во согласност со член 39 од Законот за управување со отпадот.
- 2.4.9 Операторот ќе врши испитување на карактеристиките на опасниот отпад, од страна на овластено акредитирано правно лице.
- 2.4.10 Со опасниот отпад кој времено ќе се складира ќе се постапува согласно позитивните законски прописи за складирање на опасен отпад.
- 2.4.11 Договорот за собирање и транспортирање на опасниот отпад ќе се склучи со правно лице кои поседува дозвола за собирање и транспорт на опасен отпад.

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

2.4.12 За активностите кои се поврзани со операции за управување со отпад на локацијата ќе се води целокупна евидентија, која ќе биде достапна за инспекција од страна на овластени лица на Надлежниот орган во секое време. Оваа евидентија треба да содржи минимум од следниве детали:

- Имиња/називи на собирачите на отпад;
- Името/називот на лицата кои се одговорни за крајното одлагање/рециклирање на отпадот;
- Крајна дестинација на отпадот;
- Писмена потврда од приемот и одлагањето/ рециклирањето на отпадот за било какви опасни материји кои се пратени надвор од локацијата;
- Тонажи и МК код за отпадните материји.

2.5 Спречување и контрола на хаварии

2.5.1 Операторот, согласно условите во дозволата ќе ги спречи и ограничи последиците од хаварии, онака како што е описано во документите наведени во Табела 2.5.1

Табела 2.5.1. Спречување и контрола на несакани дејствија

Опис	Документ	Дата кога е применено
Поглавје XIII Спречување хаварии и реагирање во итни случаи	Барање за добивање Б интегрирана еколошка дозвола бр.17-2902/1	24.03.2020 година

2.5.2 Во случај на несреќа операторот веднаш треба да:

- Го изолира изворот на било какви емисии,
- Спроведе непосредна истрага за да се идентификува природата, изворот и причината на било која емисија која произлегува од тоа,
- Го процени загадувањето на животната средина, ако го има предизвикано со инцидентот,
- Идентификува и спроведе мерки за минимизирање на емисиите,
- Го забележи датумот на несреќата.
- Го извести Надлежниот орган и другите релевантни власти.

2.5.3 Операторот е должен за настанатата хаварија веднаш да го извести Надлежниот орган и органот на државната управа надлежна за работите од областа на животната средина и да му ги достави податоците кои се однесуваат на:

- Околностите во кои се случила хаваријата,
- Присутните опасни супстанции за време и после хаваријата,
- Податоците потребни за проценување на последиците по здравјето на луѓето и по животната средина, до кои дошло како резултат на хаваријата,
- Преземените вонредни мерки.

2.5.4 Операторот е должен за предвидените активности и мерки за безбедност, како и за начинот на постапување во случај на хаварија, да

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

ги информира лицата на кои би влијаела хаваријата предизвикана од системот.

- 2.5.5 Операторот ќе ги анализира и проверува на секои 3 (три) години предвидените активности и мерки за безбедност, како и начинот на постапување во случај на хаварија и ќе ги обновува доколку настанале промени во инсталацијата, системот, процесот на производство или на видот или количината на опасни супстанции што би имале значително влијание врз можноста за хаварија во рок од 6 (шест) месеци пред да ја направи промената.
- 2.5.6 Операторот ќе ги направи достапни до јавноста информациите за предвидените активности и мерки за безбедност, како и за начинот на постапување во случај на хаварија.
- 2.5.7 Операторот е должен за настаната хаварија, веднаш, да го извести Министерството за животна средина и просторно планирање, Град Скопје и Општина Гази Баба, согласно член 151 од Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија“ 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18).

2.6 Мониторинг

- 2.6.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе изведува мониторинг ќе го анализира и развива истиот како што е описано во документите наведени во Табела 2.6.1.

Табела 2.6.1. Мониторинг

Опис	Документ	Дата кога е применето
Поглавје XI Точки на мониторинг на емисии и земање примероци	Барање за добивање Б интегрирана еколошка дозвола бр.17-2902/1 Дополување на Барање за добивање Б интегрирана еколошка дозвола бр.17-2902/6	24.03.2020 година 14.08.2020 година

- 2.6.2 Операторот ќе обезбеди:
- а безбеден и постојан пристап до мерните места, за да се овозможи земањето примероци/мониторингот да биде изведено во релација со точките на емисија наведени во Додаток 2, освен ако не е поинаку наведено во Додатокот, и
- б безбеден пристап до други точки на земање примероци/мониторинг, кога тоа ќе го побара Надлежниот орган.
- 2.6.3 Земањето примероци и анализите ќе се изведува според пропишаните стандардите за анализираните примероци.
- 2.6.4 Се задолжува Операторот редовно да доставува извештај од извршените мерења од мониторингот што ќе го врши било која овластена лабораторија акредитирана за мерења на сите параметри наведени во Дозволата. Извештаите по службен пат редовно да се

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

доставуваат до Надлежниот орган, Секторот за заштита на животната средина и Сектор Инспекторат при Град Скопје

- 2.6.5 Фреквенцијата, методите и обемот на мониторинг, начинот на земање на примероци и анализа ќе се извршуваат како што е наведено во оваа Дозвола или може да се изменат во согласност со Надлежниот орган кој ќе ја следи проценката на доставените резултати.

2.7 Престанок со работа

- 2.7.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе обезбеди услови за престанок на работата на инсталацијата како што е описано во документите наведени во Табела 2.7.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.

Табела 2.7.1 Престанок со работа

Опис	Документ	Дата кога е применето
Поглавје XIV Ремедијација, престанок со работа, повторно започнување со работка и грижа по престанок на активностите	Барање за добивање Б интегрирана еколошка дозвола бр. 17-2902/1	24.03.2020 година

- 2.7.2 Согласно Правилникот за постапката за добивање на Б-интегрирана еколошка дозвола („Службен весник на РМ“ бр.112/14 и 42/16), Операторот ќе го извести Надлежниот орган за намерата за престанок на активноста, во рок предвиден во програма за подобрување, при што ќе достави детален план за престанок на активноста со временски распоред за извршување на условите утврдени со оваа Дозвола и финансиски импликации.

- 2.7.3 Планот треба да содржи:
- Изјава за обемот на планот,
 - Критериумите кои дефинираат успешен престанок со работа на активностите или на дел од нив, кој ќе обезбеди минимум влијание врз животната средина,
 - Програма за постигнување на наведените критериуми,
 - Финансиски детали за планот и како тие ќе бидат обезбедени.

- 2.7.4 Операторот ќе обезбеди јасна и детална проценка на ризикот од еколошка одговорност што ќе ги опфати одговорностите/обврските од минатите и сегашните активности. Оваа проценка ќе ги вклучи одговорностите/обврските и трошоците за исполнување на планот за управување со ризикот по затварање на инсталацијата.

- 2.7.5 Обврската за враќање на животната средина во задоволителна состојба по престанок на работата на инсталацијата од страна на Операторот ќе се изврши во согласност со членот 120 од Законот за животната средина.

2.8 Инсталации со повеќе оператори

- 2.8.1 Со инсталацијата за која се издава Дозволата управува само 1 (еден) оператор.
- 2.8.2 Дозволата е валидна само за оние делови од инсталацијата што се означени на мапата во делот 1.1.2. од оваа Дозвола.

3 Документација

- 3.1.1 Документацијата ќе содржи податоци за:
- секоја неисправност, дефект или престанок на работата на постројката, опремата или техниките (вклучувајќи краткотрајни и долготрајни мерки за поправка) што може да има, имало или ќе има влијание на перформансите за животна средина што се однесуваат на инсталацијата за која се издава Дозволата. Овие записи ќе бидат чувани во дневникот воден за таа цел;
 - целиот спроведен мониторинг и земањето примероци и сите проценки и оценки направени на основа на тие податоци.
- 3.1.2 Документацијата од 3.1.1 ќе биде достапна за инспекција од страна на Надлежниот орган во било кое пристојно време.
- 3.1.3 Копија од било кој специфициран или друг документ ќе му биде доставен на Надлежниот орган на негово барање и без надомест.
- 3.1.4 Специфицираните и другите документи треба:
- да бидат читливи
 - да бидат направени што е можно побрзо
 - да ги вклучат сите дополнувања и сите оригинални документи кои можат да се приложат
- 3.1.5 Операторот е должен специфицираната и другата документација да ја чува за време на рокот на важност на Дозволата вклучувајќи го и престанокот со работа на инсталацијата.
- 3.1.6 Копија од било кој специфициран или друг документ ќе му биде доставен на Надлежниот орган на негово барање и без надомест.
- 3.1.7 За целиот примен или создаден отпад во инсталацијата за која што се издава Дозволата, операторот ќе има документација (и ќе ја чува најмалку пет години вклучувајќи го и престанокот со работа на инсталацијата) за :
- Најдобра проценка на количината создаден отпад;
 - Трасата на транспорт на отпадот за одлагање; и
 - Најдобра проценка на количината отпад испратен на преработка.
 - Количината на отпадот (изразена во тони) испратен надвор од локацијата за одложување/рециклирање според Листата на видови отпади („Службен весник на РМ“ бр.100/05)
 - Имиња на лице/фирма задолжено за транспорт на отпад, како и детали околу добиената дозвола за собирање.
 - Детали за крајната дестинација на одложување/рециклирање на отпад и нејзино соодветност да го прифати упатениот отпад.
 - Писмена потврда за прифаќање и одлагање/преработка на опасен отпад кој е испратен надвор од локацијата.
 - Количините и означување на типовите на отпад кои се рециклираат или одложуваат на локацијата, според Листата на видови отпади („Службен весник на РМ“ бр. 100/05).

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

- Состав на отпадот или онаму каде што е можно, опис

- 3.1.8 Операторот на инсталацијата за која што се издава Дозволата ќе направи записник, доколку постојат жалби или тврдења за нејзиниот влијание врз животната средина. Во записникот треба да стои датум и време на жалбата, како и краткото резиме доколку имало било каква истрага по таа основа и резултати од истата. Таквите записи ќе ги чува во дневник за таа цел и за истите ќе го извести Надлежниот орган во најкраток можен рок.
- 3.1.9 Операторот е должен да ги чува следниве документи и при увид на Овластените инспектори за животна средина истите ќе им ги достави на увид:
- Дозволи поврзани со инсталацијата
 - Записи од сите прибирања на примероци за анализи, мерења, испитувања, калибрирања и одржување кое е извршено во согласност со барањата на оваа Дозвола и целиот мониторинг кој се поврзува со перформансите во однос на животната околина на инсталацијата.
 - Целата кореспонденција со Надлежниот орган.
- 3.1.10 Операторот ќе води записи за секој инцидент. Овој запис треба да вклучува детали за природата, обемот и влијанието на инцидентот, како и причините што довеле до него. Евиденцијата треба да ги вклучува и превземените корективни мерки за да се управува со инцидентот, да се минимизира генерираниот отпад и ефектот врз животната средина и да се избегне негово повторно случување. Операторот треба во најкраток можен рок да го извести Надлежниот орган за инцидентот и да му поднесе евиденција за истиот.
- 3.1.11 Во случај на користење на опасни супстанции во инсталацијата, (член 5 од Правилникот за опасни супстанции, гранични вредности-прагови за присуство на опасните супстанции и критериумите или својствата според кои супстанцијата се класифицира како опасна – Службен Весник на РМ бр.25/10), операторот е должен да изготви План за вонредни состојби , согласно член 154 од Законот за животна средина (Службен весник на Република Македонија бр.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15,39/16 и 99/18).

4

Редовни извештаи

- 4.1.1 Сите извештаи и известувања што ги бара оваа Дозвола, операторот ќе ги испраќа до Надлежниот орган.
- 4.1.2 Операторот ќе даде извештај за параметрите од Табела Д2 во Додаток 2:
- а во однос на наведените емисиони точки;
 - б за периодите за кои се однесуваат извештаите наведени во Табела Д2 од Додаток 2 како што е утврдено во оваа Дозвола;
 - в давањето на податоци за вакви резултати и проценки како што може да биде барано од страна на формуларите наведени во тие Табели;
 - г испраќање на извештај до Надлежниот орган ќе се изврши во рок од 14 дена од денот на извршените мерења од акредитирана лабораторија;
 - д сите извештаи ќе бидат потпишани од страна на назначено овластено лице од инсталацијата.

5 Известувања

- 5.1.1 Операторот ќе го извести Надлежниот орган без одложување:
- а кога ќе забележи емисија на некоја супстанција која го надминува лимитот или критериумот на оваа Дозвола, наведен во врска со таа супстанција;
 - б кога ќе забележи фугитивна емисија што предизвикала или може да предизвика загадување, освен ако емитираната количина е многу мала да не може да предизвика загадување;
 - в кога ќе забележи некаква неисправност, дефект или престанок на работата на постројката или техниките, што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување; и
 - г било какво несакано дејство што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување.
- 5.1.2 Операторот ќе даде писмено известување што е можно побрзо, за секое од следниве:
- а перманентен престанок на работата на било кој дел или целата инсталација за кој/која се издава Дозволата;
 - б престанок на работата на некој дел или целата инсталација за која се издава Дозволата, со можност да биде подолг од 1 година;
 - в повторно стартување на работата на некој дел или целата инсталација за која што се издава Дозволата, по престанокот по известување според 5.1.3 (б), и
- 5.1.3 Операторот ќе даде писмено известување во рок од 14 дена пред нивното појавување, за следниве работи
- а било каква промена на трговското име на Операторот, регистарско име или адресата на регистарската канцеларија;
 - б промена на податоците за холдинг компанија на операторот (вклучувајќи и податоци за холдинг компанијата кога операторот станува дел од неа);
 - в за активности кога операторот оди во стечај склучува доброволен договор или е оштетен;

6 ЕМИСИИ

6.1 ЕМИСИИ ВО ВОЗДУХ

6.1.1 Емисиите во воздух од точката (ите) на емисија наведени во Табела 6.1.1 ќе потекнуваат само од извор(и) во таа Табела.

Табела 6.1.1 : Емисиони точки/мерни места во воздухот

Ознака на точка на емисија/мерно место опис	Извор	Локација на точката на емисија
M5	Ракавен Филтер – Завод за Алуминиум	N 4651578 E 538285
M6	Ракавен Филтер – Завод за Бакар	N 4651747 E 538270

6.1.2 Границите на емисиите во воздух за параметарот(ите) и точката(ите) на емисија наведени во Табели 6.1.2-а и 6.1.2-б нема да бидат пречекорени во соодветниот временски период.

6.1.3 Операторот ќе врши мониторинг на параметрите наведени во Табелите 6.1.2-а и 6.1.2-б на точките на емисија и најмалку на фреквенции наведени во тие Табели

Табела 6.1.2 а : Граници на емисиите на воздух

Параметри	Ознака на точка на емисија M 5		Фреквенција на мониторинг
	M5 Ракавен Филтер (Вреќаст) – Завод за Алуминиум Висина на оџак 12,6 метри	До датум на издавање дозвола Концентрација (mg/Nm ³)	
Кислород	15,37%		Два пати годишно
Јагленороден двооксид CO ₂	4,34%	/	Два пати годишно
Јагленороден моноксид CO	4,17	/	Два пати годишно
Азотни оксиди NO _x	2,52	/	Два пати годишно
Сулфур диоксид SO ₂	3,75	/	Два пати годишно
Хлор Cl ₂	/	3	Два пати годишно
Гасовити неоргански соединенија на	14	/	Два пати годишно

**Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар**

флуро изразени како (HF)			
Цврсти честички	17,57+/-2,14	20	Два пати годишно
Вкупен органски јаглерод (TOC)	/	50	Два пати годишно

Табела 6.1.2 а : Границите на емисиите на воздух

Параметри	Ознака на точка на емисија М 6		Фреквенција на мониторинг
	М 6 Ракавен Филтер (Џепаст) – Завод за Бакар Висина на оџак 12 мтр.	До датум на издавање дозвола Концентрација (mg/Nm ³)	
Кислород	14,91%		Два пати годишно
Јагленороден двооксид CO ₂	5,06	/	Два пати годишно
Јагленороден моноксид CO	5,15	/	Два пати годишно
Азотни оксиди NO _x	0,68	/	Два пати годишно
Сулфур диоксид SO ₂	3,19	1200	
Бакар и негови соединенија	/	10	Два пати годишно
Гасовити неоргански соединенија на флуро изразени како (HF)	<1	/	Два пати годишно
Цврсти честички	4,75+/-1,84	20	Два пати годишно
Вкупен органски јаглерод (TOC)	/	50	Два пати годишно

6.1.4 Емисиите кои потекнуваат од инсталацијата не треба да содржат нападен мирис надвор од границите на инсталацијата.

6.1.5 Емисиите во воздухот, освен пареа и кондензирана водена пареа, не треба да содржат капки на перзистентна магла и перзистентен чад.

6.1.6 Емисиите не треба да содржат видлив чад. Ако поради причини на одржување, емисиите на чад се предизвикани од повторно стартирање од ладно, истото не треба да трае подолго од 20 минути во било кој

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

период од 8 часови и сите практични чекори треба да се превземат да се минимизира емисијата.

- 6.1.7 Во инсталацијата нема емисии од котли.
- 6.1.8 Операторот редовно ќе ги одржува и чисти димоводните канали согласно Правилник за одржување во исправна состојба на оцапите, димоводните уреди, системите за воздух, системите за воздушно и водено греење, огништа-котли за парно греење во објекти, како и во индустриски и занаетчиски постројки (Службен Весник на РМ бр.146/10).
- 6.1.9 Емисиите од испустите ќе бидат во согласност со Правилникот за граничните вредности за дозволените нивоа на емисии и видови на загадувачки супстанции во отпадните гасови и пареи кои ги емитираат стационарните извори на воздух (Слижбен весник на РМ бр.141/2010, , прилог 2 точка 10 и 11 ,табела 10 и 11, и точка 18 табела 19 и 20), дадени во табела 6.1.2а за Завод за Алуминиум и 6.1.2б за Завод за Бакар.

6.2 Емисии во почва

- 6.2.1 Нема емисии во почва согласно Прилог VII од Барањето за добивање Б интегрирана еколошка дозвола бр.17-2902/1 од 24.03.2020 година.
- 6.2.2 Операторот ќе го извести Надлежниот орган за секоја непредвидена емисија во почвата.

Табела 6.2.1 : Точки на емисија/мерни места во почва

Ознака на точка на емисија/мерно место	Извор	Фреквенција на мониторинг
	Нема емисии во почва	

6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)

- 6.3.1 Нема емисии во површински води, а видно од Барање за добивање Б интегрирана еколошка дозвола бр.17-2902/1 од 24.03.2020 година, Прилог VII .

**Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар**

Табела 6.3.1 : Точки на емисија во вода		
Ознака на точка на емисија	Извор	Количество
	Нема емисии во вода	

- 6.3.2 Границите за емисиите во вода за параметарот(рите) и точката(ите) на емисија поставени во Табела 6.3.2, нема да бидат пречекорени во соодветниот временски период. Со оглед на тоа што нема емисии во вода, табелата 6.3.2 не е пополнета.
- 6.3.3 Временските периоди од 6.3.2 соодветствуваат на оние од прифатената програма за подобрување од поглавјето 8 од оваа дозвола. Со оглед на тоа што нема емисии во вода, табелата 6.3.2 не е пополнета.
- 6.3.4 Операторот ќе изведува мониторинг на параметрите наведени во Табела 6.3.2, на точките на емисија и најмалку на фреквенции наведени во таа Табела. Со оглед на тоа што нема емисии во вода, табелата 6.3.2 не е пополнета.

Табела 6.3.2 : Граници на емисија во вода				
Параметар	Точка на емисија		Точка на емисија	
	До (датум)	Од (датум)	До (датум)	Од (датум)
	Вредност	Вредност	Вредност	Вредност

- 6.3.5 Не смее да има емисии во вода од страна на инсталацијата за која се издава дозволата, на било која супстанција пропишана за вода за која нема дадено граници во Табела 6.3.2, освен за концентрации кои не се поголеми од оние кои веќе ги има во водата. Со оглед на тоа што нема емисии во вода, табелата 6.3.2 не е пополнета.
- 6.3.6 Операторот ќе зема примероци и ќе врши мониторинг на местото на испустот (наведи) со (наведи) фреквенција – непримениливо со оглед на тоа што нема емисии во вода од предметната инсталација на Операторот.
- 6.3.7 Операторот ќе го извести Надлежниот орган за секоја непредвидена емисија во површинските води.

6.4 Емисии во канализација

6.4.1 Емисиите во канализација од точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.4.1 ќе потекнуваат само од извор(ите) наведени во таа Табела. Поточеките 6.4.1, 6.4.2, 6.4.3 и 6.4.4 не се применливи бидејќи Операторот нема емисии во канализација од работата на инсталацијата.

Табела 6.4.1 : Точки на емисија во канализација

Ознака на точката на емисија	Извор	Канализација
M8	Отпадна технолошка вода	N 4651763 E 538251

6.4.2 Границите на емисиите во канализација за параметарот(рите) и точките на емисија поставени во Табела 6.4.2 нема да бидат пречекорени во соодветниот временски период.

6.4.3 Временските периоди од 6.4.2 соодветствуваат на tabela 2 од Правилникот за условите, начинот и граничните вредности на емисија за испуштањето на отпадните води по нивно пречистување, начинот на нивно пресметување, имајќи ги во предвид посебните барања за заштита на заштитните зони (Службен Весник на РМ бр.81/11)

Табела 6.4.2: Граници на емисии во канализација

Параметар	Точка на емисија N 4651763 E 538251				Фреквенција на мониторинг
	До (датум) Вредност (mg/l)	Од (датум) Вредност (mg/l)			
Температура °C	До датумот на	40	Од датумот на	40	
pH	издавање на	8,9	важење на	6,5-9,5	
Суспендирани материји (mg/l)	дозвола	10,75	дозволата	/	
Таложење на материји (mg/l)		0,8		10	
Тешко растворливи липофилни честички (mg/l)		72,4		100	
Алуминиум		10,5		/	
Цинк		0,5		2	
Бакар		0,2		0,5	
Сулфати		1,42		Чл.5	Согласно важечките подзаконски акти Еднаш годишно

6.4.4 Операторот ќе врши мониторинг на параметрите наведени во Табела 6.4.3 на точките на емисија и не поретко од наведеното во Табела. Операторот до надлежниот орган, редовно ќе доставува извештај за

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алюминиум и бакар

годишна количината на отпадна вода испуштена во канализацискиот систем.

- 6.4.5 Согласно важечката законска и подзаконска регулатива, операторот поседува Договор за собирање, одведување и прочистување на урбана отпадна вода со РЖ Услуги АД – Скопје.
- 6.4.5 Нема да има испуштање на било какви супстанции кои може да предизвикаат штета на канализацијата или да имаат влијание врз нејзиното одржување согласно член 23 од Законот за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води („Службен весник на Република Македонија“ бр.68/04, 28/06, 103/08). Операторот ќе се придржува кон Анекс договорто бр.08-12/151 за испуштање на отпадна вода во канализационен систем со кој управува РЖ Услуги- Скопје.

Табела 6.4.3 Мониторинг на канализација

Параметар	Точка на емисија	Фреквенција на мониторинг
Температура $^{\circ}$ С		
pH	N 4651763 E 538251	
Суспендирани материји (mg/l)		
Таложење на материји (mg/l)		
Тешко растворливи липофилни честички (mg/l)		
Алуминиум		
Цинк		
Бакар		
Сулфати		

- 6.4.6 Не смее да има емисии во канализација од страна на инсталацијата за која се издава дозволата, на било која супстанција пропишана за вода за која нема дадено граници во Табела 6.4.2, освен за концентрации кои не се поголеми од оние кои веќе ги има во водата.
- 6.4.7 Доколку се констатираат надминувања на некој од наведените параметри, Операторот е должен да превземе активности за намалување на надминатите гранични вредности.

6.5 Емисии на топлина

- 6.5.1 Нема термално испуштање кое ќе влијае врз животната средина.

6.6 Емисии на бучава и вибрации

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

6.6.1 Емисиите на бучава од локацијата на инсталацијата треба да бидат во согласност со стандардите пропишани со националното законодавство - Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава („Службен весник на Република Македонија“ бр. 1/09), Правилникот за локациите на мерните станици и мерните места („Службен весник на Република Македонија“ бр. 12/08) и Правилник за гранични вредности на нивото на бучава во животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 147/08), табела 6.6.1

Табела 6.6.1: Емисии на Бучава dB (A)

	Преку ден	Преку ноќ	Се однесува на
Подрачје со IV степен на заштита од бучава	70	60	Постоечката локација на инсталацијата на Операторот

Табела 6.6.2: Гранични вредности на индикатори на бучава во животната средина

Параметри	Мерни места: MM1: X 4652664 Y 7538726 MM2: X 4652690 Y 7538734 MM3: X 4652638 Y 7538736 MM4: X 4652634 Y 7538704	Фреквенција на мониторинг
	Од (датум)	L(dB)
L д	Од денот на издавање на дозволата	≤ 70
L в	Од денот на издавање на дозволата	≤ 70
L н	Од денот на издавање на дозволата	≤ 60

6.6.2 Операторот ќе врши мерење на нивоата на бучавата на локацијата еднаш годишно на мерните места определени во табела 6.6.2.

6.6.3 Нивото на емисиите на бучавата нема да ја надмине границата од 70 dB (преку ден) и 60 dB (преку ноќ) надвор од локацијата на инсталацијата, согласно пропишаната граница на дозволена бучава во Правилникот за гранични вредности на нивото на бучава во животната средина („Службен весник на РМ“ бр. 147/08) и Одлуката за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава („Службен весник на Република Македонија“ бр. 1/09) (согласно табела 6.6.2).

7 Пренос од пречистителна станица за отпадни води

8

Програма за подобрување

- 8.1.1 Операторот ќе ги спроведе договорените мерки наведени во Табела 8.1.1, заклучно со датумот наведен во таа табела и ќе испрати писмено известување до Надлежниот орган за датумот кога било комплетирана секоја мерка, во рок од 14 дена од завршувањето на секоја од тие мерки.

Табела 8.1.1 : Програма за подобрување

Ознака	Мерка	Датум на завршување
8.1	Замена на постоечката гасна сушара (застарена, амортизирана и енергетски неефикасна) со нова енергетски ефикасна гасна сушара со автоматска регулација на целиот процес	Декември 2021 година
8.2	Замена на стара лончеста гасна печка за топење на Алминиум во Завод за алуминум од 500 кг., со печка за топење Макрони од 1000 кг. Истата ќе се поврзе на постоечки систем на отпрашување.	Декември 2021 година

- 8.1.2 Операторот ќе ја спроведува програмата за подобрување која е составен дел на барањето онака како што е писмено договорено со Надлежниот орган.

Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
РЖ ИНСТИТУТ АД – Скопје – Завод за алуминиум и бакар

38

Град Скопје

Дозвола бр.08-2902/16

9

Договор за промени во пишана форма

- 9.1.1 Кога својството или како што е друго договорено написмено се користи со услов од дозволата, Операторот ќе бара таков договор на следниот начин:
- а Операторот ќе му даде на Надлежниот орган писмено известување за деталите на предложената промена, означувајќи го релевантниот(те) дел(ови) од оваа Дозвола и
 - б Ваквото известување ќе вклучува проценка на можните влијанија на предложената промена (вклучувајќи создавање отпад) како ризик за животната средина од страна на инсталацијата за која се издава Дозволата.
- 9.1.2 Секоја промена предложена според условот 9.1.1 и договорена писмено со Надлежниот орган, може да се имплементира само откако Операторот му даде на Надлежниот орган претходно писмено известување за датата на имплементација на промената. Почнувајќи од тој датум, Операторот ќе ја управува инсталацијата согласно таа промена и за секој релевантен документ што се однесува за тоа, дозволата ќе мора да се дополнува.
- 9.1.3 Сите позначајни промени во инсталацијата или работите поврзани со неа, а кои се од типот на:
- Материјална промена или зголемување на
 - Природата или количината на било која емисија
 - Системите за намалување/третман или преработка
 - Опсег на процесите што се изведуваат
 - Горивата, сировините, меѓупродуктите, продуктите или создадениот отпад, или
 - Било каква промена на:
 - Инфраструктурата
 - Управувањето со локацијата или контрола на несакано еколошко влијание врз животната средина

Ќе се изведуваат или ќе започнат со предходно известување за тоа и во договор со Надлежниот орган.

10 Додаток 1

10.1 Писмена потврда за условот 5.1.1 (известувања), согласно условот 5.1.2

Овој Додаток ги прикажува информациите што Операторот треба да ги достави до Надлежниот орган за да го задоволи условот 5.1.2 од оваа Дозвола.

Мерните единици користени во податоците прикажани во делот А и Б треба да бидат соодветни на условите на емисијата. Онаму каде што е можно, да се направи споредба на реалната емисија и дозволените граници на емисијата.

Ако некоја информација се смета за доверлива, треба да биде одделена од оние што не се доверливи, поднесена на оддетален лист заедно со барање за комерцијална доверливост во согласно со Законот за животна средина.

Потврдата треба да содржи

Дел А

- Име на операторот.
- Број на дозвола.
- Локација на инсталацијата.
- Датум на доставување на податоци.
- Време, датум и локација на емисијата.
- Карактеристики и детали на еmitираната(ите) супстанција(и), треба да вклучува :
- Најдобра проценка на количината или интензитетот на емисија, и времето кога се случила емисијата.
- Медиум на животната средина на кој што се однесува емисијата.
- Превземени или планирани мерки за стопирање на емисијата.

Дел Б

- Други попрецизни податоци за предметот известен во Делот А
- Превземени или планирани мерки за спречување за повторно појавување на истиот проблем.
- Превземени или планирани мерки за исправување, лимитирање или спречување на загадувањето или штетата на животната средина што може да се случи како резултат на емисијата.
- Датуми на сите известувања од Делот А за време на претходните 24 месеци.

☐ Име	☐ Пошта.....
☐ Потпис	☐ Датум
☐ Изјава дека потпишаниот е овластен да потпишува во име на операторот.	

11 Додаток 2

11.1 Извештаи за податоците од мониторингот

Параметрите за кои извештаите ќе бидат направени, согласно условите 4.1.2 од оваа Дозвола, се наведени подолу

Табела Д2: Извештаи за податоците од мониторингот

Параметар	Точка на емисија	Период за давање извештаи	Почеток на периодот
Мониторинг на емисии во атмосфера	Испуст од ракавен филтер M5 и M6	Два пати годишно	Март-Април Октомври - Ноември
Мониторинг на емисии во канализација	Испуст во канализациски систем M8	Еднаш годишно	Март-Април
Мониторинг на бучава	MM1;MM2;MM3;MM4	Еднаш годишно	Март-Април
Евиденција на инциденти	На место на инцидентот	Во рок од 24 часа од настанот на инцидентот	Во рок од 24 часа од настанот на инцидентот

